



เรื่อง เรือนครุมาลัย ชูพินิจ



รายละเอียด

บ้านที่มีอายุกว่า 120 ปี และยังคงรักษาสภาพเดิมๆ ไว้ได้กว่าร้อยละ 80 คือ บ้านครุมาลัย ชูพินิจ อยู่ปากซอย ซากังราว อยู่เลยวัดพระบรมธาตุมาทางนครชุมเล็กน้อย ตามถนนสายหน้าเดิม ติดกับคลองสวนหมาก โดยหันหน้าออกไปทางคลองสวนหมาก และแม่น้ำปิง ครุมาลัยเป็นบุตรของกำนันสอน และนางระเบียบ ชูพินิจ กำนันตำบลปากคลองสวนหมาก อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร เดิมกำนันสอนตั้งบ้านเรือนอยู่บริเวณเดียวกันกับบ้านหลังนี้ บ้านหลังนี้เป็นฉากสำคัญในนวนิยายเรื่องทุ่งมหาราช ครุมาลัยได้จินตนาการให้เป็นบ้านของสุดใจ นางเอกของเรื่อง เป็นการเปิดฉากนวนิยายเรื่องนี้อย่างสวยงาม ในวัยเด็กครุมาลัยท่านใช้ชีวิตอยู่ที่ตำบลคลองสวนหมาก โดยครอบครัวของท่านจะปลูกบ้านในละแวกเดียวกับบ้านนายยิ้มกับนางทองแก้ว สุขทรัพย์ ซึ่งมีศักดิ์เป็นตาและยาย ครุมาลัย ชูพินิจ จะมีลักษณะนิสัยชอบใฝ่รู้ ชอบศึกษา และชอบใช้ชีวิตผจญภัย โดยได้รับการศึกษาชั้นต้นที่โรงเรียนวัดพระบรมธาตุ ซึ่งอยู่ใกล้บ้านแล้วย้ายไปเรียนที่โรงเรียนประจำจังหวัดกำแพงเพชร จนอายุ 10 ปี และท่านได้เข้าไปศึกษาต่อที่กรุงเทพฯ ในปี พ.ศ.2459 และใช้ชีวิตส่วนใหญ่ในกรุงเทพฯ เมื่อกลับมากำแพงเพชรก็จะมาพักอาศัยอยู่บ้านหลังนี้ ที่ก่อกำเนิดนวนิยาย เรื่อง ล่องไพร ทุ่งมหาราช ชั่วฟ้าดินสลาย ล้วนมาจากแรงบันดาลใจ จากบ้านหลังนี้ทั้งสิ้น

ปัจจุบันบ้านหลังนี้ เป็นแหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรม การทำขนมข้าวตอกอัด กระจยาสารท และทองม้วน บ้านเลขที่ 064 ถนนซากังราว หมู่ที่ 3 ตำบลนครชุม อำเภอเมืองกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร เป็นบ้าน



ฐานข้อมูลท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร-ตาก

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

เรือนไทยมนิลาชั้นเดียวยกใต้ถุนสูง เรือนไม้สัก สร้างโดยนายโอบแลนางปุย ซึ่งมีศักดิ์เป็นลุงของครุมาลัย ชูพินิจ ต่อมาเป็นของนางถวิล และนายจัน เอกปาน ปัจจุบันเป็นกรรมสิทธิ์ของนางสาวประภาศรี เอกปาน อายุ 80 ปี เศษ

ลักษณะสถาปัตยกรรม บ้านครุมาลัย เป็นบ้านทรงเรือนมะนิลาแบบเรือนแฝด ใต้ถุนยกสูงมาจากตะวันตก ในสมัยรัชกาลที่ 5 แบบหลังคาคล้ายทรงไทย หันหน้าบ้านลงแม่น้ำปิง ยกใต้ถุนสูงประมาณ 2.50 เมตร ขนาดหน้ากว้าง 8.20 เมตร ลึก 7.50 เมตร ใต้ถุนโล่งใช้เป็นพื้นที่เก็บของและจอดยานพาหนะต่างๆ บริเวณทางเข้าสู่ตัวบ้านเป็นบันไดราว 9 ขั้น เป็นบันไดหลังบ้านหน้าบ้านจะมีบันไดที่ลงสู่แม่น้ำปิง และมีทำน้ำยี่ลงในแม่น้ำปิง เป็นที่อาบน้ำ ชักผ้า ขับถ่าย เมื่อเข้าสู่ชานบ้าน ภายในพื้นที่โล่งส่วนกลางมีการยกพื้นราว 0.50 เมตร และยาวตลอดไปถึงพื้นที่ครัวด้านหลังแบ่งออกเป็นสัดส่วนภายในบ้านมีห้องนอนใหญ่อยู่ด้านหน้า เป็นห้องนอนมีประตูบานเฟี้ยม มีขนาดใหญ่ ลักษณะงดงามมาก ด้านบนมีช่องลม มีลวดลายงดงาม ดัดแปลงจากลายไทยเดิม ส่วนด้านหลังมีห้องเก็บของ 1 ห้อง มีทางเดินเข้าห้องน้ำในบริเวณโถงส่วนล่าง หน้าต่างเปิดออก มีลูกกรงเหล็กกันขโมย มีท้าวแขนนอกชายคาเป็นเหล็ก

เจ้าของบ้าน รักและหวงแหนบ้านรักนี้มาก และเป็นบ้านที่ยังมีชีวิต เพราะแม่จวบ นางสาวประภาศรี เอกปาน ยังใช้ชีวิตอยู่ที่บ้านหลังนี้

คำสำคัญ : เรือนโบราณ

ที่มา : สันติ อภัยราช. (2558). เรือนโบราณกำแพงเพชร. กำแพงเพชร: ม.ป.ท.

รวบรวมและจัดทำข้อมูล : กาญจนา จันท์สิงห์

วันที่ : 2020-03-06

https://arit.kpru.ac.th/ap2/local/?nu=pages&page_id=1356&code_db=610007&code_type=01